

Elu

Suur loodusfoto õhtu Estonias

■ Viienda "Loodusfoto 2002" pidulik lõpetamine on täna Estonia kontserdisaalis. Estonia fuajeesse seatakse üles fotonäitus, saalis saab vaadata muusika saatel parimate tööde slaidiprogrammi. Esinevad Mart Siimer orelil ja Mo-

nika Mattiesen flöödil. Üles astub ka Jaak Johanson kitarril, Tuule Kann ja Pille Karras kandelil. Võistlusel osales 358 fotograafi ligikaudu 2000 tööga. Võisteldi looma- ja loo-

dusfoto kategoorias ning kolmes vanuse rühmas. Kell 17.30 algab fotofirmade tehnika tutvustamine, kell 19 pidulik lõpuüritus ja kontsert. **Helen Arusoo**

Juhataja Katrin Roht E-mail katrin.roht@sloleht.ee Telefon 6 144 058

Viini lavastaja tahab Estonia kassat täita

Monika Wiesler

■ Viinis sündinud Monika Wiesler on esimene Viini Rahvusooperi ja Austria muusikateatri naislavastaja. Pesuehtsa teatrilapsena esines ta esimest korda laval viieaastasena. Balletti õppis ta Grazi ooperiteatris, perekond kolis Teise maailmasõja eest sellesse linna. Pärast õpingute lõpetamist sai temast balletitrupi solist. Järgnesid esinemised ja enesetäiendamised Lõuna-Ameerikas, USAs ja Viinis. Aastani 1987 oli Monika Wiesler seotud Brasiiliaga, õppides sealset folkloori.

Peagi vahetas ta tantsijakarjääri koreograafiameti vastu. Järgnesid koreograafitööd Münchenis, Hamburgis, Berliinis, St. Pöltenis, Viinis, Badenis, Pariisis ja Teheranis - operettides, revüüdes, klassikalistes muusikalides. 14 aastaga on Monika Wiesler teinud 82 tantsuseadet, kuid tahtmine laiendada oma tegevusvaldkonda viis ta Badeni linateatrisse, kust ta pärast paarikümme edukat lavastust siirdus Viini Rahvusooperisse. Tegutsemispaiku on Monika Wiesleril ja-gunud Los Angelesest Tallinnani, meelisala eelkõige viini operetti.

Estonias on Monika Wiesler lavastanud J. Straussi menuka opereti "Viini veri", "Nahkhiir" ja "Oo Veneetsias"

Andres Treial

Allikas: Rahvusooper Estonia

Viini päritolu operetlavastaja Monika Wiesler on taas vallutanud Estonia prooviruumid, lava ja õmblustöökojad - täna esietendub operett "Lõbus lesk". Miks tuleb kuulus Viini lavastaja ikka ja jälle Eestisse?

Helen Arusoo

helen.arusoo@sloleht.ee

"Töötaksin hea meelega ka Šveitsis, aga seal valitseb praegu -, kuidas ma peaks seda nüüd väljendama - ganz verrücktes Theater (üsna hullumeelne teater - toim.)," žestikuleerib emotsionaalne daam kätega. "Lavastused keeratakse pea peale, tehakse totaalselt teiseks, kui autor ette näinud. Minu arvates juhib Šveitsi teatrit praegu käputäis võiks öelda hulluks läinud inimesi. Ka minu kodulinna Viinis on sama olukord. Rahvusooperi juhtkond vahetus ja ka seal juhtu-

vad väga imelikud asjad. Näiteks ühes etenduses seisab päris lehm laval ja laseb midagi põrandale kukkuda. See on praegu popp. Aga selliste lavastustega ei taha ma end siduda, see pole minu maailm. Mina armastan stiili, armastan muusika, teksti ja lavakujunduse harmooniat."

Kiidab Estoniat taevani

Wiesler on enda sõnul valinud koht, kus tema professionaalsust osatakse hinnata - väike Eesti. Ja kus lehma lavale kakama ei lasta. "Muidugi on ka radikaalsel teatri oma koht, eksperimentaalsel ja moodsal laval, isegi moodsas ooperis, aga mitte operetis," riidleb Wiesler justnagu ülekatte läinud lapsega.

Estonia on seni hea lapse rollis olnud - operettide lavastamine käib takti ja kombe järgi, just nii nagu Wieslerile meeldib. Estoniast rääkides lähevad Wiesleri silmad veidi niiskeks - seda teatrit kiidab ta rohkem kui ükski sinne lavastaja.

"Lõbus lesk"

■ Üks maailma populaarsemaid operette, Franz Lehári "Lõbus lesk" esietendub täna Estonias.

Lavastaja ja koreograaf: Monika Wiesler
Muusikaline juht ja dirigent: Paul Mägi

Dirigendid: Endel Nõgene, Erki Pehk

Lavakujundus: Liina Keevallik
Kostüümid: Kustav-Agu Püüman
Valguskunstnik: Airi Eras

Osades: Voldemar Kuslap, Margit Saulep, Väino Puura, Aare Saal, Heli Veskus, Tiit Laur jt.

Esietendus oli 30. detsembril 1905 Viini teatris.

Kas on asi selles, et Estonia välimaa daami honoraridega hellitab? "Mitte mingil juhul. Ma saan Eesti mõistes korraliku raha. Mulle makstakse siin hästi, aga see on Kesk-Euroopa mõõtude järgi muidugi vähem, kui ma tavaliselt saaks. Näiteks Annely Peebot ei jõuaks

Estonia kinni maksta. (Peebo laulab rahvusooperis - toim.) Aga saate aru, ma ei ole siin raha pärast. Mul on küllalt raha, et otsida endale ainult sellist tööd, mis mulle suurt rõõmu valmistab. Ma olen rahaliselt kindlustatud - tegelikult pole mul vaja töötada ega teenida. Nii et tähtsam on töörõõm."

Monika Wiesler näeb oma 63 eluaasta kohta erakordselt hea välja. Elukutselise koreograafina liigub Wiesler palju. Tantsijanna vitaalsus elab temas siiani. Estonia laval mõnd sammu ette näidates liigub ta graatsilisemalt kui mõni nelikümmend aastat noorem kolleeg.

Mille järgi operetispetsialist ikkagi Estonia lavastamiseks välja valis? "Esiteks, valin tükide järgi, mida lavastada tahan, teiseks oleneb palju töökollektiivist. Lähen sinna, kus mul on head töötingimused." Näiteks Lätti ja Leetu Wiesler minna ei taha. "Seal on halvad tingimused. Pole häid prooviaegu, head tiimi, lepingutest ei peeta kinni. Tõlge venis seal kaua," kurdab

saksalikku täpsust armastav daam. Varsti sõidab Wiesler siiski Vilniusse ja lavastab seal "Lõbusa lese". Katsetab.

Hea operett toob raha majja

Tallinn meeldib Wieslerile aga üle kõige: "Üksteist aastat tagasi kutsuti mind Tallinna, sellest ajast armastan seda linna väga. Inimesed on minu vastu kenad. Tunnen, et pean selle eest neid aitama. Lavastama midagi, mis tooks raha majja. Ja hea operetiga tuleb raha majja." Tõsi, kolmenist Wiesleri Estonia operetilavastust on olnud üliedukad. "Minu loomuses on olla truu. Kui ma kord kellegi või millegagi seotud olen, jään truuks," lisab daam veel.

Proovides püüab Wiesler eesti keelt rääkida, ehkki ta pole seda õppinud. Vahel pidi ta üllatama sellega, et sekkub vestlusesse mingi spetsiifilise eesti sõnaga, nagu valdaks ta keelt peensusteni. "No muidugi ma püüan midagi rääkida, see on selleks, et inimesed proovides

naerda saaksid," hakkab Wieslergi muigama. "Kui ma mida gi eesti keeles ütlen, hakkavad kõik naerma ja mul on hea meel. Ja samas on neil kindlasti hea meel, et ma püüan ennast ületada. Ka mina nõuan ja nendelt, et nad end ületaksid ja kokku võtaksid - see on viisakuse asi, südamesoojus samuti. Tegelikult ei tunne ma eriti üllast paarisaja sõna. Aga ma suudan proovide ajal öelda algus, lõpp-eesriie üles. Vahel saan ma siiski aru, millest inimesed räägivad, ma olen nagu koer, mul on kuues meel."

Kas eestlastele sobib operett? "Seda ma ei tea. Seda peavad eestlased ise ütleva. Lauljatele igal juhul sobib. Muidugi impulss ja oskusteave peavad minult tulema. Aga eestlased on õpimulised, nad haaravad lennult. Eestlased on andekas rahvas. Aga kas publikul meeldib, seda saab ainult kasutada öelda. Kui müüakse palju pileteid, on OK," hakkab Monika Wiesler kõlavalt naerma.